

Zadanie 22 **Analiza bioróżnorodności i zmienności wewnątrz populacji pszczoł na podstawie cech fenotypowych i behawioralnych wybranych linii hodowlanych, na przykładzie populacji nie większej niż: 550 rodzin pszczelich linii hodowlanej M Augustowska, 200 rodzin pszczelich linii hodowlanej M Kampinowska i 550 rodzin pszczelich linii hodowlanej car Dobra**

Badania obejmowały rodziny pszczele rasy środkowoeuropejskiej (*Apis mellifera mellifera* L.) utrzymywane w Puszczy Augustowskiej - linia M Augustowska oraz w Puszczy Kampinoskiej - linia M Kampinowska i rodziny pszczele rasy kraińskiej (*Apis mellifera carnica* Pollm.) utrzymywane w paśmie Beskidu Wyspowego - linia car Dobra. Wyniki badań wykazały, że w populacjach pszczoł środkowoeuropejskich (razem 587 rodzin) ubarwienie matek, robotnic i trutni jest zgodne ze wzorcem dla rasy w 84 do 90%, podczas gdy w rodzinach kraińskich (550 rodzin) wartość zgodności ze wzorcem dla rasy sięga 99%.

W rodzinach populacji M Augustowska zgodność ze wzorcem rasowym pod względem zachowania pszczoł na plastrach wykazano w 88% rodzin, a suchy, biały zasklep zapasów obserwowano w ponad 86% badanych rodzin. W rodzinach populacji M Kampinowska pszczoły były ruchliwe i po wyjęciu ramek z ula spływały z plastrów (94,6%), a półmokry zasklep zapasów zaobserwowano we wszystkich badanych rodzinach. W przypadku car Dobra we wszystkich rodzinach potwierdzono zgodność ze wzorcem zachowania pszczoł. Specyfika terenów, gdzie utrzymywane są badane populacje pszczoł oraz warunki klimatyczne kształtują terminy oblotów. Ostatnie jesienne obloty pszczoł w roku poprzedzającym badania w pasiekach na terenie Puszczy Augustowskiej i Puszczy Kampinoskiej były obserwowane na przełomie października i listopada 2023 roku, a pierwsze obloty wiosenne pszczoł w pasiekach na terenie Puszczy Augustowskiej zaobserwowano na przełomie miesięcy marca i kwietnia, a w Puszczy Kampinoskiej w drugiej połowie marca 2024 roku. W paśmie Beskidu Wyspowego ostatnie jesienne obloty pszczoły wykonały 20 września 2023 r. Pierwsze obloty wiosenne, w zależności od miejsca stacjonowania pasieki, pszczoły wykonały od 08.02.2024 aż do 18.03.2024.